

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-наукову програму «Екологія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 101 «Екологія»

Освітньо-наукова програма «Екологія» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у Харківському національному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва передбачає підготовку наукових і науково-педагогічних кадрів з можливостями впровадження сучасних технологій реалізації природоохоронних заходів, в тому числі висуває на перший план формування наукового мислення, науково-інноваційної діяльності (дослідження), результати якої мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення на базі сучасних теоретичних знань відповідно до вимог ринку праці.

При розробці програми враховано передовий вітчизняний та зарубіжний науково-педагогічний досвід, проведено консультації з фахівцями-практиками та потенційними роботодавцями.

Метою програми є підготовка висококваліфікованих і професійних наукових і науково-педагогічних кадрів, здатних на високому інноваційно-науковому та методичному рівні вирішувати науково-практичні задачі й питання щодо зменшення рівня антропогенного впливу на природне середовище, розробку ефективних природоохоронних заходів, а також розв'язувати практичні завдання у галузі екології та охорони навколишнього середовища з урахуванням регіональних пріоритетів територій; розробляти рекомендації щодо забезпечення сталого розвитку та екологічної безпеки довкілля. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає здійснення власних наукових досліджень під керівництвом одного або двох наукових керівників з відповідним оформлення одержаних результатів у вигляді дисертації.

Основний фокус освітньої програми полягає в дослідженні закономірностей і розроблення науково-практичних основ, методів і підходів щодо процесів, які відбуваються у природних та штучних екосистемах, агроекосистемах та урбоекосистемах. Екологічне та наукове обґрунтування сільськогосподарської, лісокультурної, меліоративної справи; системи екологічних та природоохоронних заходів пов'язаних з веденням сільського, лісового господарства, промисловості, розробку науково-практичних основ, методів і підходів щодо процесів, які відбуваються у природних та штучних екосистемах, агроекосистемах та урбоекосистемах; їх раціональне використання; прогнозування їх стану; збалансоване природокористування, сприяння природному відновленню екосистем, формування біологічно стійких екосистем; підвищення продуктивності та якості екосистем, зооценозів та

фітоценозів, їх охорони і захисту, стійкості, способів збереження та підвищення всіх властивостей екосистем, ведення природоохоронного господарства. Особлива увага приділена підготовці майбутніх науковців у сфері створення штучних екологічних систем (антропоєкосистем та агроєкосистем) та їх раціональному природокористуванню. Рецензована освітньо-наукова програма «Екологія» за спеціальністю 101 Екологія передбачає динамічні процеси в освітній галузі та у сфері охорони навколишнього середовища в цілому.

Освітньо-наукова програма містить послідовний перелік професійно-наукових освітніх компонентів, що забезпечують комплексний науково-орієнтований підхід до підготовки здобувачів.

Але, на нашу думку, доцільним було б підійти більш системно до вивчення саме методології наукових досліджень та відповідно змінити назву обов'язкового освітнього компоненту «Методологія наукових досліджень в екології» на «Методологію системного підходу до наукових досліджень в екології», направленою на здобуття компетенцій щодо формування системного наукового світогляду сучасного природознавства й збільшити кількість кредитів з 4-ох до 5-ти.

В цілому розроблена освітньо-наукова програма підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія» забезпечує організацію освітнього процесу в Харківському національному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва та повністю відповідає заявленому рівню підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.

Рецензент:

Головний спеціаліст відділу
державного екологічного нагляду (контролю)
лісів та рослинного світу – державний інспектор
з охорони навколишнього природного
середовища Харківської області
Державної екологічної інспекції
у Харківській області

М.О. ФІЛАТОВ